

Aluehallitus 25.11.2024 § 182

§ 182

Osavuositarkastuksen 1.1.-30.9.2024 merkitseminen tiedoksi ja talousarviomuutosten hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Päivärinta Ari
Vehmas Nico

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 1.1.-30.9.2024 ja esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 1.1.-30.9.2024.

2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää seuraavien aluevaltuuston nähdn sitovien erien talousarviomuutoksista:

(1000 euroa)

Sitovuustaso	Alkuperäinen TA	TA-muutos	Muutettu TA
Toimintakate	-1 765 479	-35 649	-1 801 128
Investointimenot (brutto)	-26 709	11 789	-14 920
Yleiskatteinen rahoitus	1 770 649	-1 321	1 769 328
Nettorahoitustuotot/-kulut	-3 000	5 000	2 000

Käsittely

Jäsen Uusitalo oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.26-13.27.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto on 12.12.2023 § 70 hyväksynyt talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2024–2026. Hyvinvointialueen talousarvio perustuu asetettuun hyvinvointialuestrategiaan sekä siitä johdettuihin palvelustrategiaan ja pelastustoimen palvelutasopäätökseen.

Osavuositarkastuksessa raportoidaan strategian valtuustokauden tavoitteiden toteutuminen, käyttötalouden toteutuminen palvelualueittain, lisäksi kuitenkin HUS omana kokonaisuutenaan, sekä investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Myös mahdolliset talousarvion muutostarpeet esitetään osavuositarkastusten yhteydessä.

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä päätettiin noin 50 miljoonan euron suuruudesta talouden tasapainotustoimenpiteiden kokonaisuudesta, jonka tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueen palvelut pystytään

järjestämään rahoitukseen nähden kestäväällä tavalla nykyisessä taloussuunnitelmassa sekä pitkällä aikavälillä.

Hyvinvointialueen talouden tasapainoa ohjataan valtakunnallisesti lain hyvinvointialueesta (611/2021) 115 §:n mukaisesti. Tämän perusteella vuodelta 2023 kertynyt alijäämä, noin 120 miljoonaa euroa, tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Alijäämän kattamattomuus annetussa määräajassa voi johtaa valtion arviointimenettelyn käynnistymiseen, jossa tarkastellaan hyvinvointialueen kykyä suoriutua taloudellisesti sille laissa säädetyistä tehtävistä sekä tarvittaessa ohjataan hyvinvointialueen sopeutustoimia valtiojohtoisesti.

Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-30.9.2024

Kuluva vuosi on ollut hyvinvointialueelle tapahtumarikas. Hyvinvointialueen kärkihankkeet ovat edenneet kolmannen vuosineljänneksen aikana suunnitellusti. Digitaalisen asiointin käyttöönoton on määrä tapahtua keväällä 2025. Asiakasohjausta kehitetään tavoitteena selkeämmät yhteydenottoväylät asukkaille.

Hallintosäännön tarkistamisesta päätettiin aluevaltuustossa lokakuun alussa. Keskeiset muutokset liittyvät palvelualueiden tehtävien määrittelyyn ja hyvinvointialueen johtamisrakenteeseen sekä lautakuntien rooleihin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on onnistunut tasapainottamaan talouttaan maan kärkivauhtia. Esimerkiksi vuokratyön määrää on onnistuttu vähentämään vuoden takaisesta yli 70 prosentilla.

Kolmen ensimmäisen kvartaalin palvelutuotannon nettomenot (=toimintakate) on ollut 1 336 miljoonaa euroa, mikä on 75,7 % koko vuoden talousarviosta. Toimintatuottoja on kertynyt 133,4 miljoonaa euroa (81,5 % talousarviosta) ja toimintakuluja 1 469 miljoonaa euroa (76,1 % talousarviosta). Valtion yleiskatteinen rahoitus on toteutunut syyskuun loppuun mennessä ennakoitusti ollen 1 327 miljoonaa euroa (74,9 % talousarviosta).

Onnistumisia talouden tasapainotustoimenpiteiden toimeenpanossa on tapahtunut muun muassa vuokratyövoiman vähentämisen osalta. Myös valtaosa päätösperusteisista tasapainotuksista on saatu pantua täytäntöön suunnitellusti. Osassa toimenpiteitä toimeenpanossa oli viiveitä alkuvuonna, ja näiden toteutumista on vauhditettu toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Tilinpäätösennuste vuodelle 2024

Käyttötalous

Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste vuodelle 2024 on laadittu tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella. Alijäämäennuste kuluvalle vuodelle on 30 miljoonaa euroa talousarviota heikompi, eli yhteensä 33,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ennuste on hieman parantunut edellisestä osavuositarkastuksesta, jolloin alijäämäennuste oli 37,4 miljoonaa euroa.

Alijäämäennuste selittyy palvelujen ostoilla, joissa ylitysennustetta on erityisesti erikoissairaanhoidossa, noin 26 miljoonaa euroa. Myös hyvinvointialueen omassa tuotannossa asumispalveluiden ostot ovat olleet ennakoitua suurempaa.

Vaikka hyvinvointialueen tulosenuste ei toteudu talousarvion mukaisesti, näyttää alijäämien kattaminen hyvinvointialuelain edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä edelleen realistiselta. Joulukuussa 2024 aluevaltuustoon päätettäväksi tuleva vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma on laadittu niin, että vuosina 2023-2024 kertyneet alijäämät pystytään kattamaan vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä kuitenkin edellyttää hyvinvointialueelta systemaattista toiminnan sopeuttamista, jolla varmistetaan menojen kasvun riittävä hidastuminen suhteessa kasvavaan rahoituskehykseen.

Investoinnit ja rahoitus

Hyvinvointialueen investointiennuste on 14,9 miljoonaa euroa eli 11,8 milj. euroa talousarviota pienempi. Erityisesti ICT-investointeja on toteutuksessa budjetoitua vähemmän johtuen hankkeiden toteutumisaikataulujen täsmentymisestä siirtäen investointeja vuodelle 2025.

Hyvinvointialueen rahoituksen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Lainakannan arvioidaan nousevan 22,9 miljoonalla eurolla. Talousarviossa arvioitiin, että hyvinvointialue nostaisi pitkäaikaista lainaa vuonna 2024, mutta rahoitustarve tullaan kattamaan lyhytaikaisen lainan nostolla. Lyhytaikainen laina pystytään maksamaan takaisin vuoden 2025 alussa.

Talousarviomuutokset

Hyvinvointialuelain 22 § mukaan aluevaltuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Em. säännöksen nojalla aluevaltuuston tehtävänä on päättää myös talousarviomuutoksista talousarviokirjassa määriteltyjen sitovuustasojen mukaisesti.

Talousarviomuutokset koskevat käyttötalousosassa hyvinvointialueen toimintakatetta (muutos: -35,6 miljoonaa euroa), investointiosassa hyvinvointialueen investointimenoja (+ 11,8 miljoonaa euroa) sekä tuloslaskelmaosassa yleiskatteista rahoitusta (-1,3 miljoonaa euroa) ja nettorahoitustuottoja ja -kuluja (+5,0 miljoonaa euroa).

Liitteet

2 Osavuosisikatsaus 1.1.-30.9.2024

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria